

Spis treści

Wprowadzenie 11

Rozdział 1

Społeczny obraz osób niepełnosprawnych i jego uwarunkowania 17

Jolanta Miluska

Modele niepełnosprawności 18

Niepełnosprawność jako podstawa stereotypów społecznych 20

Postrzeganie osób niepełnosprawnych 28

Bibliografia 34

Summary 39

Rozdział 2

Model rodziny z dzieckiem niepełnosprawnym 41

Hanna Liberska, Mirosława Matuszewska

Wprowadzenie 41

Rodzina jako system powiązań 42

Klasyfikacja systemów rodzin 49

Model zdrowej rodziny 50

Podsumowanie 63

Bibliografia 65

Summary 66

Rozdział 3

Realizacja ról rodzinnych w rodzinie z dzieckiem niepełnosprawnym 67

Żaneta Stelter

Wprowadzenie • 67

Osoba niepełnosprawna i jej przestrzeń życiowa 69

Inne rodzicielstwo - macierzyństwo i ojcostwo wobec dziecka niepełnosprawnego 71

Inne braterstwo 81

Relacje małżeńskie 84

Podsumowanie 88

Bibliografia 89

Summary 94

Rozdział 4

Sytuacja rodziny z dzieckiem niedosłyszącym jako droga ku konstruktywnemu przystosowaniu 95

Marzanna Farmcka

Wprowadzenie 95

Kim jest niesłyszące dziecko? 96

Traktowanie zaburzeń słuchu jako niepełnosprawności 97

Diagnoza zaburzeń słuchu u dziecka jako sytuacja kryzysowa i procesy radzenia sobie z nią 98

Sytuacja dzieci niesłyszących i ich rodzin 101

Droga rodziny ku konstruktywnemu przystosowaniu 104

Osobiste etapy procesu konfrontowania się z zaburzeniami słuchu u dziecka 106

Radzenie sobie z kryzysem na poziomie diady małżeńskiej 107

Proces radzenia sobie dziecka z własną niepełnosprawnością 108 Czynniki wpływające na radzenie
sobie rodziny z niepełnosprawnym dzieckiem 109

Profesjonalna pomoc i wsparcie 111

Suplement - aktualna klasyfikacja i etiologia zaburzeń słuchu 113

Bibliografia 115

Summary]]g

Rozdział 5

W rodzinie niewidomego dziecka 119

Ewa Wawrowska

Rodzice 119

Rodzeństwo 125

Dziadkowie 127

Bibliografia 128

Summary 128

Rozdział 6

Sytuacja rodziny z dzieckiem niepełnosprawnym w wyniku choroby genetycznej	129
Małgorzata Kulik, Wojciech Otrębski	
Wprowadzenie	129
Rodzina jako system	130
Specyfika chorób genetycznych na przykładzie zespołu Downa i zespołu kruchego chromosomu X	134
Niepełnosprawność dziecka jako czynnik destabilizujący system rodzinny	140
Bibliografia	146
Summary	150
Rozdział 7	
W poszukiwaniu dróg wsparcia i terapii - na przykładzie rodziny z dzieckiem autystycznym	151
Jacek J. Błeszyński	
Środowisko rodzinne dzieci z autyzmem	151
Okresy funkcjonalne rodzin z osobami autystycznymi	153
Rodzice osób z autyzmem	162
Rodzeństwo osób z autyzmem	164
Wsparcie rodziny dziecka z autyzmem	167
Podsumowanie	170
Bibliografia	171
Summary	174
Rozdział 8	
Dominujące wartości i konflikty wewnętrzne rodziców dzieci autystycznych	175
Marta Khymko, Hanna Liberska	
Wprowadzenie	175
Specyficzne trudności przeżywane przez rodziców dziecka autystycznego	176
Funkcjonowanie rodziców dzieci autystycznych na tle funkcjonowania rodziców dzieci pełnosprawnych	177
Wartości w życiu człowieka	179
Kształtowanie się hierarchii wartości i jej zmiany	180

Poczucie niższości rodzica dziecka niepełnosprawnego - możliwe pozytywne	
konsekwencje dla dalszego rozwoju indywidualnego, systemu rodziny i innych	182
Orientacja na innych czy orientacja na siebie? konflikt rzeczywisty czy pozorny?	183
Świat wartości rodziców dziecka niepełnosprawnego	184
Charakterystyka osób badanych	185
Metoda i podstawowe narzędzia badawcze	185
Przebieg badań	186
Wyniki badań	186
Podsumowanie i dyskusja wyników	188
Bibliografia	194
Summary	196
Rozdział 9	
Rozwój indywidualny rodziców w systemie rodziny z dzieckiem	
z zespołem Downa	197
Hanna Liberska, Magdalena Rzepa	
Wprowadzenie	197
Rodzicielstwo a rozwój człowieka dorosłego	198
Decyzja o rodzicielstwie w życiu człowieka	202
Wyzwania rodzicielstwa w różnych okresach dorosłego życia	203
Zmiany rozwojowe w wybranych sferach funkcjonowania psychospołecznego	
rodziców dziecka z zespołem Downa	206
Rozpoznane zmiany rozwojowe rodziców dzieci z zespołem Downa	208
Podsumowanie	213
Bibliografia	215
Summary	216

Rozdział 10

Sposoby adaptacji do choroby dziecka rodziców

dzieci przewlekłe chorych 217

Alicja Malina

Wprowadzenie 217

Rodzina a choroba dziecka 218

Okres ciąży 220

Narodziny dziecka chorego 222

Skutki przewlekłej choroby dziecka dla rodziców 223

Choroba dziecka w percepcji rodziców 224

Zadania rozwojowe w dorosłości 225

Wychowanie dzieci jako zadanie rozwojowe w okresie wczesnej dorosłości 226

Stosunki małżeńskie rodziców dzieci chorych 227

Aktywność zawodowa 228

Życie towarzyskie 229

Zdrowie rodziców 230

Podsumowanie 231

Bibliografia 231

Summary 233

Rozdział 11

Rodzina w percepcji rodzeństwa osób z niepełnosprawnością 235

Anna Cierpka

Wprowadzenie 235

Metoda 238

Prezentowanie wyników badań 239

Dyskusja wyników 248

Wnioski 253

Bibliografia 254

Summary 256

Rozdział 12

Rodzeństwo wobec choroby nowotworowej brata/siostry. Studia przypadków 257

Paweł Izdebski, Sylwia Laskowska. Aldona Katarzyna Jankowska

Problemy rodzeństwa chorego dziecka 257

Korzyści wynoszone z sytuacji choroby siostry/brata 264

Kształtowanie systemu znaczeń osobistych jako element teorii wartościowania

I lubertaJ.M. I lermama 265

Metodologia badań 266

Prezentowanie wyników badań 269

Dyskusja wyników 275

Bibliografia 276

Summary 278